

Ўзбекистон Президенти Осиё тараққиёт банки президентини қабул қилди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 3 март куни Осиё тараққиёт банки президенти Такехико Накаони қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни кутлар экан, мамлакатимиз иқтисодиёти тармоқлари ва инфратузилмасини модернизация қилиш бўйича устувор дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш борасида Ўзбекистон ва Осиё тараққиёт банки ўртасидаги ўзаро манфаатли шериклик изчил ривожланиб бораётганини мамнуният билан таъкидлади.

Бугунги кунда ҳамкорлик портфели умумий қиймати 14 миллиард доллардан зиёдни ташкил этувчи 59 лойиҳани ўз ичига олган бўлиб, уларни молиялаштириш учун банкнинг 6 миллиард доллардан кўпроқ маблағи жалб қилинган.

Толлимаржон ва Тахиятош иссиқлик электр станцияларида замонавий буғ-газ қурилмаларини барпо этиш, юқори вольтли электр узатиш линияларини модернизация қилиш, қишлоқ жойларда намунавий уй-жой қуриш, мамлакатимизнинг турли ҳудудларида сув таъминоти тизими ва санитария объектларини реконструкция

қилиш, Аму – Бухоро машина канали тизимини қайта тиклаш, Мароқанд – Қарши темир йўлини электрлаштириш, кичик бизнесни, тadbиркорликни қўллаб-қувватлаш ва бошқа лойиҳалар Осиё тараққиёт банки иштирокида амалга оширилган ва амалга оширилаётган йирик лойиҳалар сирасига киради.

Учрашувда 2017 – 2019 йилларга мўлжалланган қўшма дастур доирасида амалий ҳамкорликни янада ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинди.

Аҳоли, айниқса, қишлоқ аҳолиси турмуш даражасини ошириш, тadbиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш, аграр тармоқни модернизация қилиш, йўл-транспорт инфратузилмаси, муқобил энергетикани ривожлантириш, энергия тежайдиган технологияларни жорий этиш ва бошқа йўналишларга қаратилган устувор лойиҳаларни амалга ошириш муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди.

ОТБ президенти сами-

мий қабул ва ўзаро шериклик муносабатларини мустақамлашни қўллаб-қувватлаётгани учун Президентимизга чуқур миннатдорлик билдириб, Осиё тараққиёт банки Ўзбекистон билан кенг қўламли ҳамкорликни ривожлантиришга тайёрлигини таъкидлади.

ОТБ делегациясининг мамлакатимиз вазирликлари ва идораларида ўтказган учрашувлари яқини бўйича банкнинг 573 миллион долларлик маблағини жалб қилган ҳолда кичик бизнес, мева-сабзавотчилик соҳалари, сув таъминоти тизими ва автомобиль йўллари инфратузилмасини ривожлантиришга доир 4 лойиҳани амалга ошириш бўйича келишувлар имзоланди.

Ўзбекистонга ташрифи давомида Такехико Накао Самарқанд, Бухоро ва Тошкент вилоятларида бўлиб, Осиё тараққиёт банки иштирокида амалга оширилган инвестиция лойиҳаларининг натижалари билан танишди.

ЎЗА.

Такехико НАКАО:

Ҳаракатлар стратегияси – Ўзбекистон тараққиётининг янги босқичи

Осиё тараққиёт банки президенти Такехико Накао Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар, ўзаро ҳамкорлик лойиҳалари ҳақида куйидагиларни сўзлаб берди:

– Ўзбекистонга ташрифим жуда самарали бўлмоқда. Самарқанд ва Бухоро вилоятларида бўлиб, кичик бизнес ва хусусий тadbиркорликни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишдим. Ердан мақсадли ва самарали фойдаланиш, боғдорчиликни ривожлантириш ва ҳосилдорликни ошириш, соҳага замонавий технологияларни кенг жорий этиш борасидаги лойиҳалар бизда катта қизиқиш уйғотди.

Ўзбекистон билан замонавий таълим ва соғлиқни сақлаш тизимлари, ҳудудий алоқалар, савдо ҳамда транзитни ривожлантириш имконини берадиган автомобиль йўллари ва темир йўл инфратузилмасини модернизация қилиш, кичик ҳамда ўрта корхоналарни кўпайтириш ҳисобидан хусусий сектор салоҳиятини ошириш, қишлоқ

жойларда уй-жой қурилиши бўйича комплекс дастур, самарали замонавий энергетика секторини ривожлантириш ва такомиллаштириш каби соҳаларда ҳамкорликни кенгайтиришдан манфаатдоримиз.

Президент Мирзиёев билан суҳбатда ҳам шулар каби бир қанча соҳаларда ҳамкорлик қилиш бўйича самарали мулоқот бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти билан мулоқотда қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини янада ошириш, аграр тармоқни модернизациялаш, тadbиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш, энергия тежайдиган технологияларни жорий этиш масалаларига алоҳида ургу берилди. Бу пировард натижада мамлакатнинг ривожланган давлатлар қаторидан жой олишига замин яратади.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қиймати 10 000 сўм бўлган пул белгиларини муомалага чиқариш тўғрисида

2017 йилнинг 10 мартдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қиймати 10 000 сўм бўлган банкнот кўринишидаги янги пул белгиларини муомалага чиқаради.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қиймати 10 000 сўм бўлган пул белгилари 144 x 78 мм. ўлчамдаги химояланган қоғозда тайёрланган.

Банкнотнинг ўнг тарафидаги кенг оқ рангли сатҳда Ўзбекистон Республикаси Герби ва «10000» рақами кўринишида сув белгиси мавжуд.

Оқ рангли сатҳнинг чап тарафидан

қоғоз қатламида «Дарча» ва «3D» эффектли юзага чиқиб, ичкарига ботувчи химоя или ўтказилган.

Банкнот олд томонининг юқори қисмида «OZBEKISTON RESPUBLIKASI

MARKAZIY BANKI» ёзуви мавжуд. Чап қисмида нақшкор элементлар фонида Ўзбекистон Республикаси Герби тасвирланган.

Гербнинг пастки қисмида етти-

та рақамли номери билан икки лотин ҳарфидан иборат серияси жойлашган.

Нақшкор рамканинг ўнг ва чап бурчакларининг куйи қисмида, шунингдек, Гербнинг ўнг тарафида «10000» рақами тасвирланган бўлиб, банкнотнинг қийматини билдиради.

Гербнинг ўнг тарафидаги «10000» рақами устига йирик ҳарфлар билан «SO'M» сўзи ёзилган. Ушбу тасвир тепадан банкнот қиймати сўз билан «O'N MING» кўрсатилган.

(Давоми 2-бетда).

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2017 йил 7 мартдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, боғжона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан куйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	2613,05	1 Канада доллари	2577,12	1 Норвегия кронаси	409,40	1 евро	3650,09
1 Англия фунт стерлинги	4240,46	1 Хитой юани	500,75	1 Польша злотийси	850,74	10 Жанубий Корея вони	29,84
1 Дания кронаси	492,48	1 Кувайт динори	11303,09	1 Сингапур доллари	2446,19	10 Япония менаси	303,31
1 БАА дирҳами	939,94	1 Россия рубли	58,60	1 СДР	4648,32	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мақzur валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	3452,30	1 Украина гривнаси	127,30	1 Туркия лираси	929,19		
1 Миср фунти	211,80	100 Ливан фунти	229,33	1 Швеция кронаси	384,42		
1 Исландия кронаси	32,40	1 Малайзия рингити	775,80	1 Швейцария франки	3423,89		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштирма курсаткичи: 1 USD ▲ 3452,30 – (3404,35) | 1 EUR ▲ 3650,09 – (3606,16) | 1 GBP ▲ 4240,46 – (4229,57) | 10 JPY ▼ 303,31 – (303,36)

Такехико НАКАО: Ҳаракатлар стратегияси — Ўзбекистон тараққиётининг янги босқичи

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Осиё тараққиёт банки Ўзбекистонга 2017 — 2019 йилларга мўлжалланган энергетика соҳасидаги инфратузилмаларни ривожлантириш, транспорт, коммунал хизматлар, олис ҳудудларда турар жойлар қурилиши, кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни ривожлантиришнинг молиялаштириш учун маблағлар ажратади.

«Навой» эркин иқтисодий зонаси улкан салоҳиятга эга. Биз Ўзбекистоннинг минтақада транспорталоқасини яхшилаш ва глобал бозорларга чиқиш борасидаги саъй-ҳаракатларини юксак қадрлаймиз ҳамда

ушбу ташаббусни қўллаб-қувватлаймиз.

Шуни алоҳида қайд этмоқчиманки, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган ислохотларни амалга ошириш лойиҳаларида қатнашишни режалаштирмамиз. Бинобарин, Ҳаракатлар стратегияси Ўзбекистоннинг барча соҳалардаги тараққиётининг янги босқичини бошлаб берди. Бу ҳаракат юксак самаралар беришига ишонамиз.

ЎЗА муҳбири
А.ЎРОЗОВ ёзиб олди.

«Ипотека-банк»дан шаҳар аҳолиси учун арзон уй-жойлар

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 22 ноябрдаги «2017-2020 йилларда шаҳарларда арзон кўп квартиралли уй-жойлар қуриш ва реконструкция қилиш дастурини амалга оширишга доир чора-тадбирлар тўғрисида»ги 2660-сонли Қарорига мувофиқ, аҳолининг замонавий ва арзон уйларга бўлган эҳтиёжи асосида имтиёзли кредит беришнинг янги босқичи жорий этилди.

Уй-жой эҳтиёжмандлари учун яна бир қулайлик саналувчи мазкур механизм ҳақида батафсил Миллий матбуот марказида «Ипотека-банк» акциядорлик тижорат ипотека банки томонидан ўтказилган анжуманда ахборот берилди.

Ушбу турдаги уй-жойлар қиймати нималар ҳисобига арзон бўлади? Бундай уй-жойлар қаерда, қанча қурилади?

Шухрат ТОШПҮЛАТОВ, «Ипотека-банк» АТИБ-нинг Турар жой бинолари қурилишини молиялаштириш бошқармаси бошлиғи:

— Мамлакатимизда аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашни кучайтириш, фаровонлигини ошириш борасида изчил ислохотлар олиб борилмоқда. Мазкур қарордан кўзланган мақсад ҳам шаҳарларда истиқомат қилаётган аҳолини, шу жумладан, ёш оилалар, эскирган уй-жойларда яшаётган ва уй-жой шaroитларини яхшилашга муҳтож бўлган бошқа тоифадаги фуқароларни арзон, қулай, замонавий уй-жойлар билан таъминлаш ва шу орқали уларнинг турмуш даражасини юксалтиришдан иборатдир.

Ушбу дастурнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш юзасидан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, «Давархитектурилиш» қўмитаси, «Ўзкоммунхизмат»

агентлиги, «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамияти, «Ўзтрансгаз», «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси, бош пудрат ташкилотлари ва тижорат банклари, жумладан, «Ипотека-банк» АТИБ каби қатор ташкилотлар масъул ҳисобланиб, уларнинг бу борадаги фаолияти мониторинг қилиб борилади.

Бевосита саволингизга келсак, бундай уй-жойларнинг арзон бўлишига асос бўлувчи омиллар сифатида уларни қуриш жараёнида асосан маҳаллий қурилиш материаллари, тежамкор табиий ресурслардан фойдаланилишини, импорт қилинадиган ушбу турдаги товарлар бўйича эса, божхона ва солиқ имтиёзлари белгиланганини, пудратчи ташкилотларнинг танлов асосида жалб қилинишини, шунингдек, қурилиш ишларига бириктириладиган ташкилотлар, жумладан, «Ипотека-банк» ҳам ҳукуватимиз томонидан қатор имтиёзлар берилганини қайд этишим мумкин.

Хусусан, қарорга мувофиқ, бош пудрат ва субпудрат ташкилотлар, лойиҳалаш институтлари, импорт қилувчи корхоналар кўп квартиралли уйлар объектларини «фойдаланишга тайёр» ҳолда қуриш юзасидан улар томонидан амалга оширилган ишлар ҳажми бўйича барча турдаги солиқлар, давлат мақсадли жамғармаларига мажбурий ажратмалар ҳамда божхона тўловларини тўлашдан озод қилинади.

2017-2020 йилларда дастур асосида шаҳарларда тегишли муҳандислик ва ижтимоий инфратузилмаларига эга бўлган 5, 7 ва 9 қаватли, энергиядан самарали фойдаланиладиган 945 кўп хонадонли уй-жой қурилиши режалаштирилган. 2017 йилда 191 кўп хонадонли уй қурилиши белгиланган ҳамда шу кунларда уларни қуриш ишлари бошлаб юборилган. Шундан 102 таси пойтахтимизда бунёд этилади.

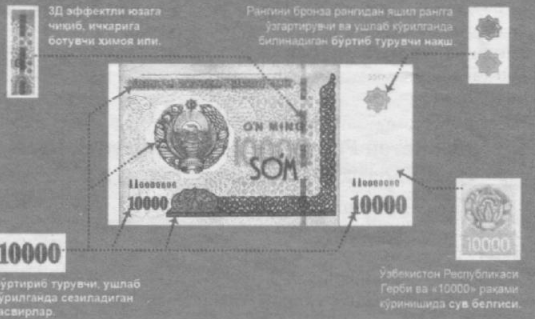
(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қиймати 10 000 сўм бўлган пул белгиларини муомалага чиқариш тўғрисида

10000 СЎМЛИК ҚИЙМАТИГА ЭГА БЎЛГАН БАНКНОТАДАГИ ХИМЮА ЭЛЕМЕНТЛАРИ ТАСНИФИ ВА ЖОЙЛАШИШИ

БАНКНОТНИНГ ОЛД ТОМОНИ

10000 СЎМЛИК ҚИЙМАТИГА ЭГА БЎЛГАН БАНКНОТАДАГИ ХИМЮА ЭЛЕМЕНТЛАРИ ТАСНИФИ ВА ЖОЙЛАШИШИ

БАНКНОТНИНГ ОРҚА ТОМОНИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Нақшкор рамканинг пастки қисмида «O'ZBEKISTON SO'MI RESPUBLIKA HUDUDIDA NAMMA TO'LOVLAR UCHUN O'Z QIYMATI BO'YICHA QABUL QILINISHI SHART» ёзуви жойлашган.

Банкнотнинг тўқ кўк рангли нақшкор рамкаси, «O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MARKAZIY BANKI» ёзуви, Герб, унг ва чап томондаги «10000» рақамлари бўртиб туради, ушлаб қурилганда сезилади.

Оқ рангли сатҳда жойлашган «10000» рақами тепасида банкнотнинг номери ва серияси такрор кўрсатилган.

Оқ рангли сатҳнинг юқори қисмида қиялик бурчагини ҳолатига қараб рангини ўзгартирувчи ва ушлаб қурилганда билинадиган бўртиб турувчи, тилла-бронза рангли саккиз қиррали нақш мавжуд.

Нақш тепасида банкнот чиқарилган йил «2017» кўрсатилган.

Банкнотнинг орқа томони чап қисмидаги оқ рангли сатҳда сув белгилари қуринади. Оқ рангдаги сатҳнинг юқори ва пастки қисмларида кўк ва бинафша

рангда ишланган нақшкор безаклар жойлашган бўлиб, пастки безак устида «10000» рақами акс эттирилган.

Банкнотнинг марказида «SENAT» меъморий биноси, бино гумбазининг тепасида Ўзбекистон Республикасининг рангли байроғи тасвирланган.

Тасвирнинг юқори чап бурчагида бир-бирини кесиб ўтувчи «10000» ва «SO'M» ёзувлари мавжуд бўлиб, уларнинг тепасида банкнотнинг қиймати сўз билан «O'N MING» кўрсатилган.

Пастки қисмида «O'ZBEKISTON SO'MINI QALBAKILASHTIRISH QONUNGA MUVOFIQ TA'QIB QILINADI» матни жойлашган.

Ушбу матннинг икки томонида «10000» рақамлари, шунингдек, банкнотнинг энг юқори қисмида «O'N MING SO'M» ёзуви акс эттирилган.

Муомалага чиқарилаётган қиймати 10000 сўм бўлган пул белгилари, айна пайтда муомалада бўлган пул белгилари ва тангалар билан бир қаторда, барча хўжалик юритувчи субъектлар ва аҳоли томонидан ўз қиймати бўйича барча турдаги тўловлар учун ҳеч қандай чекловларсиз қабул қилиниши шарт.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки
Матбуот хизмати.

«Ипотека-банк»дан шахар аҳолиси учун арзон уй-жойлар

(Давоми. Бошланиши 2-бетда).

Уйларни олиш тартиби қандай?
Ипотека кредити шартлари ва имтиёзлар?

Фарҳод ҚУРБОНОВ,
«Ипотека-банк» АТИБнинг Ипотека ва истеъмол кредитлари бошқармаси бошлиғи ўринбосари:
– Бундай уй-жойга эга бўлиш учун фуқаролар Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар шахарлари ва Тошкент шахрининг туман хокимликларида ташкил этилган ҳудудий комиссияларга ариза билан мурожаат этиши керак бўлади. Комиссиянинг ижобий ҳулосасига кўра, кўп қаватли уй-жойдаги хонадонлардан бири фуқарога бириктирилади. Шу вақтнинг ўзига хонадон қийматининг камида 25 фоизи миқдоридagi сумма бошланғич бадал сифатида «Ипотека-банк» филиалларида шакллантирилиши лозим.

Уй-жой қуриб битказилгач эса, бириктирилган хонадонни сотиб олиш истагидаги фуқаро банкка бир қатор ҳужжатлар, жумладан, ариза, кредит олувчининг паспорт нусхаси, кредит олувчининг охириги 12 ойда олган даромадлари тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиши зарур.

Уй-жой шароитини яхшилаш-

Янги уй-жойлар учун қўшимча имконият

Дилмурод РЎЗИҚУЛОВ,

«Ипотека-банк» АТИБнинг Минибанк ва жамғарма кассалар фаолиятини тартибга солиш бошқармаси бошлиғи:

– Банкмиз томонидан ПҚ-2660-сонли қарор асосида барпо этилаётган уй-жой учун аҳолига қўшимча қулайлик яратиш мақсадида бошланғич бадалларни жамлаш учун «Имконият» номи йўқли омонат жорий этилди.

Ушбу омонатга пул маблағлари (бошланғич бадал) чекланмаган миқдорда қабул қилинади. Унга мижоз ўз имкониятидан келиб чиқиб, қўшимча маблағлар ҳам киритиб бориши мумкин.

Омонат бўйича ютуқлар тиражи-

Таъкидлаш жоиз, мазкур янги турар жой бинолари атрофида аҳоли учун дам олиш жойлари, болалар майдончалари, автомобиль туриш жойлари, чиқинди йиғиш пунктлари қурилиши режалаштирилган.

Дастурнинг амалга оширилишини мувофиқлаштириш ва унинг мониторингини олиб бориш бўйича тузилган ишчи гуруҳ зарурат бўлганда, арзон кўп квартираларни уйларни қуриш ва реконструкция қилишнинг асосий параметрларига ва манзилли рўйхатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиши белгиланган.

Назира МАВЛОНОВА тайёрлади.

га муҳтож жисмоний шахсларга кўп квартираларни уй-жойдаги квартирани сотиб олиш учун ипотека кредитлари 20 йил муддатга, 3 йил имтиёзли давр билан кредитдан фойдаланганлик учун дастлабки 5 йил давомида йиллик 7 фоиз ва қолган даврда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қайта молиялаш ставкаси миқдориде ажратилади. Бунда банк сотиб олинган уй-жой умумий қийматининг 75 фоизи миқдоригача бўлган суммани қарз олувчига кредит сифатида беради.

Қарорда кредит олувчи учун ҳам қатор солиқ имтиёзлари кўзда тутилган. Бунда кредит олувчининг ўзи ёки оила аъзоларининг кредит бўйича ойлик тўловларни қайтариш учун йўналтирилган маблағи солиққа тортилмайди. Агарда корхоналар қайтиб олмаслик шarti билан ўз ходимларига ипотека кредитининг бошланғич бадалини тўлаб берган бўлса, мазкур маблағ ҳам солиққа тортилмайди. Шунингдек, кредит тўлиқ қайтгунига қадар хонадон учун мол-мулк солиғи тўланмайди.

да эса, депозит қолдиғи 15 млн. (ўн беш миллион) сўм ва ундан ортиқ миқдорда маблағи мавжуд бўлган ҳисобварақ аштираётган эътибор.

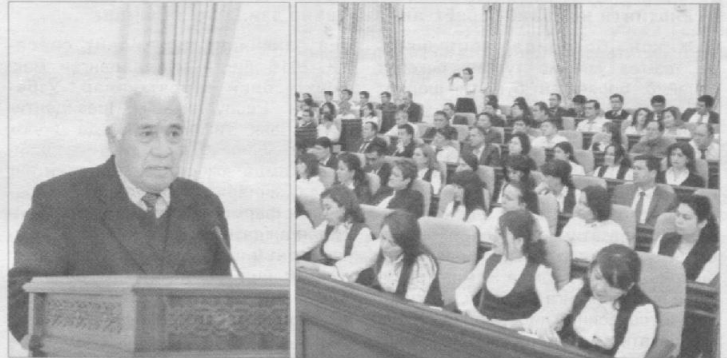
Ютуқлар тиражи фонди 14 та «Спарк» автомобили ҳамда 400 дан зиёд маиший хизмат буюмларидан иборатдир.

Тираж якунидан сўнг, ютуқ чиқиш ёки чиқмаслигидан қатъи назар, мижоз омонати янги квартира сотиб олиш учун расмийлаштириладиган имтиёзли ипотека кредитининг бошланғич бадал сифатида тегишли ҳисоб рақамга йўналтирилади.

«Имконият» омонатига пул маблағларини қабул қилиш жорий йилнинг 1 апрелига қадар амалга оширилади.

Банк ходимлари ва академиклар мулоқоти

«Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик-тижорат банки Бош офисида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиклари иштирокида 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг мазмун-моҳиятига бағишланган семинар ташкил этилди. Унда банкнинг вилоят ва шахар филиалларидан 150 га яқин ходимлар қатнашди.

Тадбирни «Қишлоқ қурилиш банк» АТБ раисининг биринчи ўринбосари Акбар Эшонкулов кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон Фанлар академияси академиклари Аҳмадали Асқаров, Рамизулла Мўминов, Саидасрор Ғуломовлар ушбу Стратегия иқтисодий ривожлантириш ва либераллаштириш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш ҳамда банк-молия тизимини ислоҳ этишда янги босқични бошлаб берганини таъкидлаб, иштирокчиларни унинг бешта йўналиши бўйича олиб борилаётган ислохотлар мазмуни билан яқиндан таништирдилар.

Ҳужжатнинг учинчи йўналиши бўйича макроиқтисодий барқарорликни янада мустаҳкамлаш, иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш, унинг рақобатдошлигини ошириш, иқтисодиётда давлат иштирокини камайитириш бўйича институционал ва таркибий ислохотларни давом эттириш, ташқи иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш, қишлоқ хўжалиғи, хусусий мулк ҳуқуқини ҳимоя қилиш ва унинг мавқеини янада кучайтириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини рағбатлантириш, етакчи ишлаб чиқариш тармоқларини модернизация ва фаол диверсифи-

кация қилиш, ҳудудларларни комплекс ва мутаносиб ҳолда ижтимоий-иқтисодий тараққий эттириш борасида маърузалар тингланди.

– Ушбу вазифаларни изчилликда амалга ошириш учун қатор молия муассасалари, жумладан, тижорат банклари зиммасига катта масъулият юкланмоқда, – дейди академик Саидасрор Ғуломов. – Бу борада банклар фаолиятини тартибга солишнинг замонавий принциплари ва механизмларини жорий этиш, миллий валюта ва нархларнинг барқарорлигини таъминлаш бўйича кўзда тутилган чора-тадбирлар алоҳида аҳамиятга эгадир.

Таъкидлаш жоиз, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 29 декабрдаги «Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиклари фаолиятини янада такомиллаштириш ва рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 4907-сонли Фармонида мувофиқ, «Қишлоқ қурилиш банк» АТБ Фанлар академияси билан яқиндан алоқани йўлга қўйган. Ўзаро келишувда томонлар мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий ҳамда молия тизимига оид ислохотлар доирасида қатор тадбирларни ўтказишни режалаштирган.

Наргиз АҲМЕДОВА.

БАНК ХОДИМЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президентининг 2015 йил 6 майдаги «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2344-сонли Қарори Иловасидаги 8-бандига мувофиқ

Ўзбекистон Республикаси тижорат банклари ходимлари учун 2017 йил март ойида ўтказилиши режалаштирилган ўқув курслари ва семинарлар жадвали

№	Ўқув курсининг номи	Тахсил оладиган ташкилот номи	Ўқув курслари ўтказилиш муддати			
			6 мартдан 11 мартгача	13 мартдан 18 мартгача	20 мартдан 25 мартгача	
1	Молия ва кредит таҳлили	ТМИ				
2	Банкларда бухгалтерликни юритиш ва аудит	ТМИ				
3	Тижорат банклари активлари ва пасивларини бошқариш	ТМИ				
4	Тижорат банклари филиаллари ва бўлимлари бошқарувчилари учун кенгайтирилган ўқув курси	БМА				
5	Тижорат банклари филиаллари ва бўлимларининг бош ҳисобчилари учун кенгайтирилган ўқув курси: қонунчиликдаги ўзгаришлар, янгиликлар ва амалиёт	БМА				
6	Халқаро валюта-молия операциялари	БМА				
7	Пластик карталар ёрдамида нақд пулсиз амалиётлар сифатини ошириш ва кўламини кенгайтириш	БМА				
8	Мижоз билан самарали мулоқот – банк рақобатбардошлигининг муҳим омили	ХМИРМ-Ў				
9	Лойиҳавий молиялаштириш	ТДИУ				

МАМЛАКАТИМИЗ БАНК ТИЗИМИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ, БАРҚАРОРЛИГИНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРИШ ВА АҲОЛИ ФАРОВОНЛИГИНИ ОШИРИШДА МУҲИМ ЎРИН ТУТМОҚДА

Бугун мамлакатимизда барча соҳаларда юксалиш ва тараққиёт кузатиш мумкин, аҳолининг турмуш фаровонлиги муттасил ошиб бормоқда. Ўзбекистон бир пайтлардаги ишлаб чиқариш даражаси паст, фақат хомашё етказиб беришга ихтисослашган аграр республикадан саноати жадал ривожланаётган, иқтисодий қудрати ва салоҳияти юксалиб бораётган замонавий давлатга айланди.

Жаҳон бозорида конъюнктура тез-тез ўзгариб турган, рақобат кучайиб бораётган бугунги шароит Ўзбекистонни янада барқарор ҳамда жадал суръатлар билан ривожлантириш, халқро молия бозоридаги иштирокини кенгайтириш учун янги стратегик ёндашув ва тамойилларни ишлаб чиқиш тақозо этилмоқда эди. Бинобарин, мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотлар самарасини янада ошириш, давлат ҳамда жамият ривожини янги bosқичга кўтариш, ҳаётнинг барча соҳасини либераллаштириш, мамлакатни модернизациялашнинг муҳим устувор йўналишларига катта эътибор қаратилмоқда. Жумладан, Президентимизнинг 2017 йил 7 февралдаги «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги Фармони мамлакатимиз тараққиётининг яқин беш йилликдаги муҳим йўналиш ва устувор вазифаларини белгилаб берди.

Ҳаракатлар стратегиясида иқтисодий янада ривожлантириш ҳамда либераллаштиришга оид белгиланган чора-тадбирлар амалга оширилиши мамлакатимиз иқтисодий барқарорлигини янада юксалтириш, аҳоли фаровонлигини оширишда муҳим ўрин тутди. Мазкур ҳужжатда иқтисодийнинг очиллиги ва рақобатбардорлигини ошириш, иқтисодий мустақилликни, макроиктисодий барқарорликни мустаҳкамлаш ҳамда иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш, етакчи ишлаб чиқариш тармоқларини модернизация ва диверсификация қилиш, молия-банк соҳасини тубдан ислоҳ этиш, ташқи иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш, хорижий инвестицияларни фаол жалб қилишга эътибор қаратилган.

Беш йилга мўлжалланган Стратегияда макроиктисодий барқарорликни янада мустаҳкамлаш, иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш, кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш, банк фаолиятини тартибга солишнинг замонавий принциплари ва механизмларини жорий этиш, миллий валюта ҳамда нархлар барқарорлигини таъминлаш, валютани тартибга солишнинг илғор бозор механизмларини ҳаётга bosқичма-bosқич татбиқ қилишга оид устувор вазифалар кўзда тутилди.

Буларни ўз вақтида ва самарали амалга ошириш пул-кредит сиёсатининг устувор йўналишларига ҳам ўз ифодасини топади. Бинобарин, молия-банк тизимини ривожлантириш бўйича ишлаб чиқилган мақсадли параметрларда 2017-2021 йилларда банк тизимининг жами капитални 2 баробар, депозитлар ҳажмини, хусусан, омонатларни 2,1 баробар кўпайтириш режалаштирилган. Банклар капитал ҳамда ресурс базасини мустаҳкамлаш инвестиция кредитлари ҳажмини 1,7 баробар, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари лойиҳаларини молиялаштиришни 2,2 баробар оширишни таъминлайди.

Шу ўринда, ўтган йилда юртимизда макроиктисодий ҳамда иқтисодий ўсиш суръатларига назар солсак, Ўзбекистон Республикаси Марка-

зий банкининг пул-кредит сиёсати 2016 йилга мўлжалланган макроиктисодий кўрсаткичлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг банк тизимини янада ислоҳ қилиш, унинг барқарорлигини ошириш ҳамда юқори халқаро рейтинг кўрсаткичларига эришишга қаратилган фармон ва қарорларида белгиланган вазифалар тўлиқ бажарилишини таъминлади.

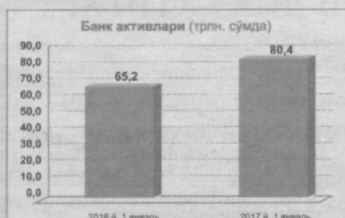
2016 йил мамлакатимиз банк тизимининг капиталлашув даражасини ошириш, унинг ликвидлигини янада мустаҳкамлаш, барқарорлигини кучайтириш борасида кенг қамровли чора-тадбирлар амалга оширилди. Тижорат банкларининг умумий капитал 2015 йилга нисбатан 1,2 баробардан зиёдга кўпайиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 9,4 трлн. сўмдан ошди.

Банк активлари 2016 йилнинг 1 январь ҳолатига нисбатан 1,2 баробарга ўсиб, 80,4 трлн. сўмга етди.

Банк тизими фаолиятининг асосий миллий индикаторлари, чунончи, «банкларнинг умумий капиталли етарлиги», «тижорат банкларининг ликвидлиги», «депозитлар ҳажмининг динамикаси», «кредит қўйилмалари ҳажмининг ўзгариши» 2016 йил якуни бўйича юқори баҳолашга мос бўлди.

Иқтисодиёт ривожини жадаллаштирувчи омиллардан бири – ибт, шу ҳисоб, инвестиция эканлиги исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат. Нега деганда, чуқур таркибий ўзгаришларни амалга ошириш, саноатни диверсификациялашга қаратилган лойиҳалар ижросини, ишлаб чиқаришни техник ва технологик янгиланиш, умуман, мамлакатимизни модернизация қилишни сармоясиз тасаввур этиб бўлмайд.

Давлатимиз раҳбари ҳар бир чиқишида инвестициялар, айниқса, хорижий инвестицияларни кўпроқ жалб қилиш, чет эллик сармоядорлар ва тадбиркорлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш масаласига такрор ва такрор тўхтаётганининг боси ҳам шунда. Илғор ускуналар билан жиҳозланган замонавий корхоналарнинг барпо этилиши саноатнинг янги тармоқларини ўзлаштириш, ташқи бозорларда рақобатдош маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтириш, пировардида экспорт ҳажмини оширишга хизмат қилади.

Шу маънода, Ўзбекистонда қулай инвестициявий муҳит яратиш бўйича амалий чора-тадбирлар кўрилаётгани ўз самарасини бермоқда. 2016 йилда мамлакатимизда жалб қилинган инвестициялар ҳажми 9,6 фоиз ортиб, 16,6 млрд. АҚШ долларини ташкил этгани, жумладан, ўзлаштирилган хорижий инвестициялар ва кредитлар ҳажми 11,3 фоиз ўсиб, 3,7 млрд. доллардан ортгани бунга яққол мисолдир.

Айнан тижорат банкларининг инвестиция мақсадларига ажратилган инвестицион кредитлари миқдори 2015 йилга нисбатан 1,2 баробарга ошиб, 2017 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, 12,2 трлн. сўмни ташкил қилди.

Мамлакатимизни инвестициявий жозибадор давлатга айлантириш мақсадида соҳанинг хуқуқий асоси такомиллаштирилиб, чет эллик сармоядорларга қўшимча имтиёз ва энгилликлар тақдим қилинмоқда. Ушбу жараёнда маҳаллий хомашё ресурсларини чуқур қайта ишлашни таъминлайдиган, юқори технологияларга асосланган янги ишлаб чиқаришларни ташкил этишга қаратилган лойиҳаларга устувор аҳамият берилаяпти. Натижада маблағлар асосан замонавий саноат корхоналари барпо қилиш, мавжудларини техник ва технологик жиҳатдан модернизациялашга йўналтириляпти.

Мисол учун, пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган масъулияти чекланган жамият шаклидаги «Green World» қўшма корхонасини олайлик. Мева-сабзавотларни чуқур қайта ишлашга ихтисослаштирилган мазкур корхона Америка Қўшма Штатлари, Жанубий Корея инвесторлари ҳамда республикамиз тижорат банкларининг кредит маблағлари иштирокида ташкил этилган.

Мазкур ишлаб чиқариш субъекти эришилаётган муваффақиятларини қулай инвестициявий муҳит самараси билан боғлайди. Чунки бу ерда жалб этилаётган сармоялар, энг аввало, корхона фаолиятини кенгайтириш, амалиётга замонавий технологик линияларни татбиқ этишга сарф-

ланади. Масалан, қайта ишлаш цехи Корея Республикасининг «Chang Shin Engineering Co., Ltd» фирмаси ускуналари билан жиҳозланган.

Қадоқлаш цехлари ҳам дунёга машҳур компанияси Швейцариянинг «Tetra Pak Square» компаниясидан харид қилинган линия ёрдамида соатига 7 минг дон идишда табиий шарбат ва нектарлар қадоқланади.

Бугунги кунда корхонада табиий шарбат ва нектарлардан ташқари, мева-сабзавот концентрати ва қайласи, мураббо, шинни сингари жами 100 номдаги маҳсулотлар тайёрланиб, буюртмачиларга етказиб берилаяпти. Маҳсулотларнинг асосий қисми Франция, Россия, Туркия, Хитой, Туркменистон, Қозоғистон каби давлатларга экспорт қилинмоқда.

Тижорат банклари томонидан ўз вақтида ажратилаётган кредитларни ҳисобига жойлардаги заводлар қувватини ошириш, янги маҳсулотлар тайёрлашни йўлга қўйиш, қолаверса, қўшимча савдо йўлақларини очиб, экспорт ҳажмини кўпайтириш бўйича амалий сайъ-ҳаракатлар қилинмоқда.

Таъкидлаш керакки, хорижий давлатлар, шунингдек, дунёга машҳур компаниялар ҳамда халқаро молия институтларининг молиявий кўмагида энергетика, машинасозлик, металлургия, кимё, энгил ва озик-овқат, нефть-кимё, қурилиш материаллари каби саноатимизнинг етакчи соҳаларида қўллаб ани шундай лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Биргина 2016 йилда умумий қиймати 5,2 млрд. долларга тенг бўлган 164 та йирик инвестициявий лойиҳа амалга оширилгани бунинг тасдиғидир. Уларнинг аксарияти аҳоли зич ва чекка худудларда рўёбга чиқарилди.

Кейинги йилларда янги соҳалар ўзлаштирилиши, йирик ишлаб чиқариш объектлари бунёд этилиши, қисқача айтганда, иқтисодиётимизнинг инвестициявий жозибадорлиги ортишида эркин иқтисодий зоналар муҳим аҳамият касб этапти. Президентимизнинг шу йил 12 январдаги «Ургут», «Ғиждувон», «Қўқон» ва «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зоналарини ташкил этиш тўғрисидаги Фармони ушбу йўналишдаги ислохотларни сифат жиҳатидан чуқурлаштиришга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Унга кўра, барпо этилаётган янги эркин иқтисодий зоналар олдига худудлар ишлаб чиқариш ҳамда ресурс салоҳиятидан самарали фойдаланиш орқали хорижий ва маҳаллий инвестицияларни кенг жалб қилиш, йирик саноат корхоналарини бунёд этиш, қўшимча иш

ўринлари яратиш, пировардида аҳоли даромадларини ошириш каби улкан вазифалар кўйилди.

Уларнинг изчил ижроси жаҳон бозорида рақобатдош бўлган маҳсулотлар тайёрлашни ўзлаштириш, экспорт ҳажмини кўпайтириш, аҳоли фаровонлиги ва ҳаёт сифатини янада яхшилашда мустаҳкам пойдевор бўлади. Зеро, чуқур ўйланган ва босқичма-босқич амалга оширилаётган инвестиция сиёсати иқтисодийнинг барқарор ривожланишига кенг йўл очади.

Юқорида қайд этилган кўрсаткичлар шунчаки рақамлар эмас. Унинг ортда инсон манфаатларига қаратилган юксак мақсадлар, ҳалқимизнинг улкан бунёдкорлик салоҳияти мурасим. Рақамлар ўз-ўзидан пайдо бўлиб қолмайди, аксинча, унинг замирида қанча вақт, меҳнат, қанча маблағ ётибди, энг муҳими, одамлар турмуш фаровонлиги муттасил юксалиб бораётгани акс этади. Бу рақамлар ҳудудларнинг илгариги санъат имконияти, одамлар ҳаёт даражаси қандай бўлгани бугунги ҳолат билан таққослаш имконини беради.

Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш, касб-хунар коллежлари битирувчилари бизнес лойиҳаларини молиялаш банклар зиммасига ҳам муайян вазифалар юкламоқда. Шу боис Кичик бизнесни ривожлантириш кафолат жамғармаси ташкил этилди.

Мазкур жамғарма фаолияти йўлга қўйилгач, бизнесга энди киришган, экспортбон ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришга йўналтирилган, лекин кредит таъминотиغا эга бўлмаган тадбиркор жамғарма кафолати асосида ўз лойиҳаларини молиялаштиришга эришади. Шу билан бирга, кичик бизнес субъектларининг давлат аҳамиятига молик лойиҳаларини амалга ошириш, молиялаштириш самардорлиги ҳамда имтиёзли кредитларнинг аниқ мақсадлар бўйича йўналтирилиши таъминланади.

Банк тизимини такомиллаштиришга қаратилган чоралар кредит ташкилотлари рақобатдошлигини ошириб, хўжалик субъектлари ва аҳоли ўртасидаги ўзаро муносабатларни юқори поғонага олиб чиқиш, умуман, мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига қулай шароит яратяди.

Оила бюджети даромадини кўпайтириш, иш билан банд бўлмаган аҳолини ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятига жалб этиш, ҳалқ хунармандчилигининг кўп асрлик анъаналарини сақлаб қолишнинг энг самарали воситаларидан бири сифатида оилавий тадбиркорликни ҳамда хунармандчиликни янада ривожлантириш ҳисобланади.

Бу ҳисобда Президентимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар жараёнида банк тизимида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, айниқса, оилавий бизнесни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Шу йилнинг ўтган даврида юртимизда мингдан зиёд оилавий корхона ташкил этилди ва ўтган 1 ойда айнан оилавий тадбиркорлик ва хунармандчиликни ривожлантириш учун 17 млрд. сўм миқдоридан кредит-

лар ажратилди, бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 26 фоиз кўпдир.

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили»да амалга оширишга оид Давлат дастурига мувофиқ, 2017 йилда аҳоли томонидан ўз хонадонларида миллий хунармандчилик асосида тадбиркорлик фаолияти амалга ошириш ва қўшимча даромад манбаини яратиш мақсадида 300 млрд. сўм миқдоридан тижорат банкларининг кредитлари ажратилди.

Бунда асосий эътибор юртимизнинг чекка ҳудудлари ва қишлоқ жойларда мазкур бизнеснинг ривожланишини қўллаб-қувватлашга қаратилди.

Шу билан бирга, Президентимиз топшириғига мувофиқ, «АҲОЛИНИ ТАДБИРКОР ҚИЛИШ» мақсадида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан микрокредитлар ажратиш ва шу орқали фуқароларни тадбиркорлик фаолиятига жалб қилиш бўйича кенг қамровли чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ҳудудлардаги ҳар бир банк филиалига тегишли маҳаллалар бириктирилди, банк ходимлари уйма-уй юриб, фуқароларга тадбиркорлик фаолияти билан шугулланиш учун таклиф этилаётган кредит турлари, шартлари, имтиёзлар ва кредит ҳужжатлари тўғрисида тушунчалар берилмоқда.

Бугунги кунда республикамиз бўйича банк филиалларидан 6 800 нафардан ортиқ малакали мутахассис жалб этилиб, тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш истагини билдирган фуқароларга зарур ҳолларда намунавий лойиҳалар ва бизнес-режалар таклиф этилмоқда, кредит ҳужжатларини тайёрлашда амалий ёрдам кўрсатилмоқда ва имтиёзли шартларда микрокредитлар ажратилмоқда. Оммавий ахборот воситаларида, интернет ва ижтимоий тармоқларда маълумотлар бериб берилмоқда.

Натижада 2017 йилнинг 27 февраль ҳолатига кўра, республика миқёсида 4,2 млн. хонадон ўрганилиб, 115 мингдан зиёд лойиҳага жами 838,8 млрд. сўмлик кредит ажратилди, яратилган иш ўрни эса 117 мингдан ошди. Эътибор беринг, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 23 баробарга кўпдир. Амалга оширилаётган тадбирлардан кўзланган асосий мақсад – фуқароларни тадбиркорликка жалб этиш орқали аҳоли бандлигини ошириш, даромадларини кўпайтириш ва турмуш шароитини яхшилашдан иборат.

Президентимизнинг 2017 йил 7 февралдаги «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги Фармони асосида қабул қилинадиган дастурлар мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этади. Янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш, инвестицияларни жалб этиш имкониятини кенгайтиради.

Амалга оширилиши кўзда тутилган кенг кўламли чора-тадбирлар аҳоли турмуш даражасини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш ва мамлакатимизда «Инсон манфаатлари ҳар нарсадан устун» тамойилини ҳаётга изчил татбиқ этишга хизмат қилади.

Мухтор ШОНАЗАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банкнинг
Тижорат банкларининг
инвестициялар
портфелини мониторинг қилиш
департаменти бошқарма
бошлғи ўринбосари.

Бизнесни лизингдан бошлаш имконияти

Лизинг халқ хўжалигига чет эл сармояси ва энг замонавий технологиялар ҳамда асбоб-ускуналар кириб келишини таъминлашга хизмат қилади. Шу боис молия бозорининг мазкур истиқболли тизимини ривожлантириш ҳукуматимиз томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистон лизинг берувчилари қаторида тижорат банклари, жумладан, «Асака» акциядорлик-тижорат банки ҳам алоҳида ўрин эгаллайди. 2016 йилда мазкур банк томонидан кичик бизнес субъектлари, деҳқон ва фермер хўжалиқларига 55,0 млрд. сўм миқдоридан лизинг хизматлари кўрсатилиб, лизинг портфели ҳажми 124,7 млрд. сўмга етказилди.

Қуйида «Асака» банкнинг тадбиркорлик фаолияти учун лизинг бўлган ускуна ва техник воситаларни лизинг асосида олиш тартиби бўйича танишасиз.

АСОСИЙ ШАРТЛАР:

- лизинг муддати – 1 йилдан 7 йилгача;

Лизинг суммаси:

- асосий лойиҳалар – 10 000 АҚШ доллари ва ундан юқори (Ўзбекистон Республикаси миллий валютаси эквивалентида);
- микролизинг – амалдаги минимал иш ҳақининг 2000 баробаригача бўлган миқдорда.

Таъминот:

- лизинг олувчи лизинг битими суммасининг 25 фоиздан кам бўлмаган миқдорини маблағ кўринишида тақдим этади ёки лизинг олувчи лизинг битимининг 30 фоиздан кам бўлмаган миқдорини бошқа таъминот тури сифатида тақдим қилади.

Лизинг хизмати бошқа банк мижозларига тақдим этилмайди.

ЛИЗИНГ ХИЗМАТИНИНГ АФЗАЛЛИК ТОМОНЛАРИ:

- Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ лизингга бериш мақсадида республикамизга олиб келинадиган ускуналар қўшимча қиймат солиғи ва давлат божи тўловидан озод қилинади;
- лизинг олувчи лизинг объектини ўз балансига қабул қилади, бироқ ушбу объект бўйича мулк солиғини тўламайди;
- лизинг олувчининг фойда солиғи бўйича солиққа тортиш базасини белгилаётганда лизинг бўйича фойзалар унинг жами даромадидан айрилади.

ЛИЗИНГ ЛОЙИҲАЛАРИНИ КҮРИБ ЧИҚИШ УЧУН ТАҚДИМ ЭТИЛАДИГАН ҲУЖЖАТЛАР РҮЙҲАТИ:

- таъсис ҳужжатлари нусхаси;
- ишлаб чиқариш фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқини тасдиқловчи лицензия (агар фаолият тури махсус лицензияни талаб қилса);
- молиявий ҳисоботлар;
- лизинг олувчининг лизинг объекти учун мўлжалланган бинодан фойдалана олиш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатлар;
- бизнес-режа/техник-иқтисодий асос;
- хомашё сотиб олиш ва/ёки тайёр маҳсулотни сотиш учун шартномалар;
- бошқа ҳужжатлар.

Эъзоз КАМОЛОВА тайёрлади.

Янги линия ишга тушди

Пойтахтимизнинг Сергели туманидаги «Асл ойна» акциядорлик жамиятида Италиядан келтирилган янги линия ишга туширилди.

Ҳозирга қадар корхонада Германияда ишлаб чиқарилган технология асосида 130 хилдаги дизайнда шиша маҳсулотлари ишлаб чиқарилаётган эди. Янги линия кўмағида турфа хил кўриниш ҳамда сизимдаги рангли ва рангсиз шиша идишлар тайёрлаш янада кўпаяди.

– Муҳими, 150 йигит-қизнинг бандлиги таъминланади, – дейди **корхона раҳбари Хусниддин Нормухамедов**. – Бир минг 450 градус ҳароратда шиша пиширадиган мазкур технологияни бошқариш бир мунча мураккаблиги бос ишга олинган ёшлар уч ой давомида тайёргарлик курсларида ўқиди. Эндилқда қўшимча равишда бир кеча-кундузда 120 тонна шиша масса ишлаб чиқарилади. Мазкур идишлар мамлакатимизда етиштирилаётган мева ва сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш, қадоқлаш, консерва ва ёғмой саноати соҳаларида ишлатилади.

Нархи 11 млн. еврони ташкил этувчи мазкур технология «Капиталбанк»дан олинган сармоя эвазига харид қилинди. У бошқа турдош технологияларга нисбатан электр энергиясини 10 фоизга тежайди.

«Асл ойна» ички бозор эҳтиёжига ишлаш билан бир қаторда, ўтган йили 2,5 млн. долларлик маҳсулот экспорт қилди. Жорий йилда бу кўрсаткични 4 млн. долларга етказиш мўлжалланмоқда.

ЎЗА МАТЕРИАЛИ АСОСИДА.

Иқтисодиёт вазирлигида ташкил этилган анжуманда шулар хусусида сўз борди.

– Кейинги йилларда мамлакатимизда қишлоқ аҳоли пунктларининг меъморий қиёфасини яхшилаш, намунавий лойиҳалар бўйича якка тартибда уй-жойлар қуриш ҳисобига қишлоқ аҳолисининг ҳаёт даражаси ва сифатини ошириш, қишлоқда муҳандислик ва транспорт коммуникацияларини, ижтимоий инфратузилма объектларини жадал ривожлантириш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилди, – дейди Иқтисодиёт вазирлиги бўлим бошлиғи **Ғ.Жамолов**. – 2009-2016 йилларда қишлоқ жойларда 1 минг 308 турар жой массивида умумий майдони 9 млн. 573 минг квадрат метр бўлган 69 минг 557 уй-жой қурилди. Қишлоқлардаги 83,5 мингдан ортиқ оиланинг яшаш шароити яхшиланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 21 октябрдаги «2017-2021 йилларда қишлоқ жойларда янгиланган намунавий лойиҳалар бўйича арзон уй-жойлар қуриш дастури тўғрисида»ги Қарори бу борадаги ишларни янги bosқичга олиб чиқди. Мазкур қарор ижроси қишлоқ аҳолисининг кенг қатламлари учун замонавий ва шинам уйлардан фойдаланиш даражасини тубдан

Аҳолини уй-жой билан таъминлаш – устувор вазифа

Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан аҳолининг турмуш даражасини янада яхшилаш, фаровонлигини ошириш, уларни замонавий уй-жойлар билан таъминлаш масаласи давлат сиёсатининг муҳим йўналиши этиб белгиланган. Ушбу вазифалардан келиб чиқиб, мамлакатимизнинг барча ҳудудларида намунавий лойиҳалар асосида уй-жойлар барпо этиш борасидаги ишлар кўлами кенгаймоқда.

оширишга, ер ресурсларидан оқилона фойдаланишни таъминлашга ва қишлоқ жойларда якка тартибда уй-жой қурилишини янада ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Дастурда қишлоқ жойларда нарх параметрлари ва шинамлигига кўра якка тартибдаги уй-жойлар намуналарининг учта энг арзон турларини қўшимча равишда барпо этиш назарда тутилган.

Агар 2009 йилда қабул қилинган Қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар бўйича якка тартибда уй-жойлар қуриш дастурига кўра уй қурувчининг дастлабки бадали 25 фоизни ташкил этган бўлса, янги дастур бўйича ушбу бадал биринчи ва иккинчи турдаги уйларни қурувчилар учун 15 фоиздан иборат бўлади. Бу арзон уйлар дастури қишлоқ аҳолисининг кенг қатламини жалб этишда муҳим омил бўлади.

Дастурда 2017 йилда 15 мингта янги уй ва квартира, жумладан, 4 минг 608 биринчи тур-

даги, 3 минг 739 иккинчи турдаги, 3 минг 672 учинчи турдаги уйни ҳамда 0,06 гектар майдонли 3, 4 ва 5 хонали 2 минг 981 та бир қаватли уй қуриш назарда тутилган.

Тадбир давомида давлатимиз раҳбарининг 2016 йил 22 ноябрдаги «2017-2020 йилларда шаҳарларда арзон кўп квартирали уй-

жойлар қуриш ва реконструкция қилиш дастурини амалга оширишга доир чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори юзасидан амалга оширилаётган ишлар хусусида ҳам сўз юритилди.

Мазкур қарордан мақсад – шаҳарда яшаётган аҳолини, шу жумладан, ёш оилалар, эскирган уй-жойларда яша-

ётган ва уй-жой шароитларини яхшилашга муҳтож бўлган бошқа тоифадаги фуқароларни арзон, қулай, замонавий уй-жойлар билан таъминлаш йўли билан уларнинг турмуш даражасини янада ошириш ва ижтимоий кўллаб-қувватлашни кучайтиришдан иборат.

Қарорга мувофиқ 2017-2020 йилларда шаҳарларда 945 кўп квартирали уй-жой қурилиши режалаштирилган. 2017 йилда 191 кўп квартирали уй қурилиши белгиланган ҳамда шу кунларда уларни қуриш ишлари бошлаб юборилган. Шундан 102 таси Тошкент шаҳрида бунёд этилади.

Кўп хонадонли уйлар мамлакатимизда ишлаб чиқарилган замонавий қурилиш материаллари асосида барпо этилади. Уйларда яшовчилар учун дам олиш жойлари, болалар майдончалари, автомобиль туриш жойлари, чиқинди йиғиш пунктлари қурилиши режалаштирилган. Ҳудуд ободлиги таъминланади.

Тадбирда тижорат банклари мутасаддилари намунавий лойиҳадаги уй-жойлар ҳамда кўп хонадонли уйлар қурилишида банклар томонидан амалга оширилаётган ишлар, яратилаётган имкониятлар, ажратилаётган кредитлар хусусида ахборот берди.

Шаҳармонанд қишлоқлар

Сурхондарё вилояти қишлоқларида 2009-2016 йилларда намунавий лойиҳалар асосида 5 минг 792 замонавий уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Қишлоқлар кўркига кўрк қўшаётган ушбу уйлардан 1 минг 365 таси Термиз туманида барпо этилди.

– Намунавий лойиҳалар асосида қад ростлаган уйимизда барча шароит мавжуд, ҳеч бир шаҳарниқидан асло қолишмайди, – дейди **Солибод массивида яшовчи Муҳаббат Жўраева**. – Ҳовлига мевали дарахтлар экдик. Бир қисмида турли зироатлар етиштираялмиз. Биз, қишлоқ аҳолисига кўрсатилаётган бундай юксак эътибордан миннатдоримиз.

Айни пайтда Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 21 октябрдаги «2017-2021 йилларда қишлоқ жойларда янгиланган намунавий лойиҳалар бўйича арзон уй-жойлар қуриш дастури тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ бунёдкорлик ишлари янада кенг тус олди. Жорий йилда туманининг Наврўз массивида 40, Мангузар массивида 158, Учқизил массивида 37 эҳтиёжманд оила янгиланган намунавий лойиҳа бўйича қурилган турар жойларда ҳовли туйларини ўтказди.

Арзон уй-жойлар: ҳар бир ҳудудда алоҳида ёндашув

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 21 октябрдаги «2017-2021 йилларда қишлоқ жойларда янгиланган намунавий лойиҳалар бўйича арзон уй-жойлар қуриш дастури тўғрисида»ги Қарори мамлакатимиз аҳолисининг яшаш шароитларини янада яхшилашда янги bosқични бошлаб берди.

Ҳар бир массивнинг бош режасида хизмат кўрсатиш объектлари, спорт майдончалари ва муҳандислик тармоқлари, ҳовли қисмида болалар майдони, уй эгалари дам олишлари учун шароитлар эътиборга олинган. Энергияни тежайдиган маҳаллий материаллар ва асбоб-ускуналарнинг янги турларидан фойдаланишнинг янада кенгайтирилиши барпо этилаётган уйларнинг таннархи пасайишига ҳамда аҳолининг барча қатлами учун мақбул нархлар белгиланишига хизмат қилмоқда.

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси томонидан ўтказилган матбуот анжуманида шулар хусусида сўз юритилди.

– Барча уйларнинг сейсмик жиҳатдан зилзилабардошлиги 7-8 баллга мўлжалланган, – дейди **Ўзбекистон Республикаси Давлат архи-**

тектура ва қурилиш қўмитаси раиси ўринбосари Асомиддин Тожиёв. – Бунинг учун лойиҳаларда темирбетон боғламалар, деворлар кесишиш бурчакларини бўйлама ва кўндаланг армокаркаслар билан мустақамлаш каби жиҳатларга алоҳида эътибор қаратилган.

Лойиҳаларда канализация тизими алоҳида чиқиндиҳонага уланишига эътибор қаратилган. Сув таъминоти қийин бўлган ҳудудларда эса ҳар бир хонадонга алоҳида қўшимча зарурий биналар қурилади.

Таъкидлаш жоизки, қишлоқ жойларда арзон уй-жойларни қуришда талабгорларни танлаб олиш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан уй-жой шароитларини яхшилашга муҳтож бўлган оилаларни дастлабки танлаш бўйича тизимнинг очиклиги ва ишончлилиги тамойилдан келиб чиқиб амалга оширилади.

Қурилиш, пардозлаш ва жиҳозлаш бир жойда

«Ўзэкспомарказ» мажмуида қурилиш ва пардозлаш материаллари, уларни ишлаб чиқариш технологиялари – «UzBuild Tashkent-2017», хонадон ва офис мебеллари, интерьерлар – «MebelExpo Uzbekistan-2017», иситиш ва совутиш, сунъий иқлим ҳосил қилиш, ҳавони тозалаш техникаси, сантехника ва сув хавзалари ускуналари – «Aquatherm Tashkent-2017» кўргазмалари бўлиб ўтди.

«ITE Uzbekistan» халқаро кўргазмалар компанияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳамда «Ўзкоммунхизмат» агентлиги ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур анжуманда Германия, Италия, Швейцария, Швеция, Финляндия, Япония, Хитой, Ҳиндистон, Россия, Бирлашган Араб Амирликлари, Туркия, Қозоғистон каби мамлакатлардан ишлаб чиқариш, саноат ва савдо ташкилотлари иштирок этди.

Мамлакатимизда бунёдкорлик ишлари тобора кенг қулоч ёзмақда. Замонавий иншоотлар, шинам турар жойлар, йирик саноат ва ижтимоий объектлар, раво йўллар қурилаётгани шаҳару қишлоқларимиз кўрига кўрк кўшмоқда. Хусусан, 2016 йилда қурилиш-пудрат ишлари ҳажми 12,5 фоиз ўсди. Бунда, айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг соҳа ривожига қўшаётган ҳиссаси эътиборга моликдир.

– Ўз навбатида, ҳукуратимиз томонидан бизнес вакиллари учун яратилаётган имкониятлар таҳсинга лойиқдир, – деди «Imzo» компаниясининг савдо менежери А.Ҳабибов. – Биргина мана шундай кўргазмаларнинг ташкил этилиши тадбиркорларга ўз худудимиздан туриб, ҳаёти бозори индустриясидаги тенденция билан танишиш, тажрибасини ошириш имконини бермоқда. Яна бир муҳим жиҳат. Кўргазма бизга маҳсулотларимизни экспорт қилишга йўл очди. Ҳозирча бу борада МДҲ давлатлари билан ҳамкорликка эгамиз.

«MebelExpo Uzbekistan-2017» кўргазмасида 19 мамлакатнинг 110 дан зиёд компанияси энг сўнгги технология ва маҳсулотларини намойиш этди.

– Кўргазмада мебелсозлик йўналишида энг замонавий ускуна ва дастгоҳларни тақдир қилаёямиз, – деди «Felder Group» компанияси (Австрия) савдо директори С.Турнер. – Мазкур соҳада 60 йиллик тажрибага эга компаниямизда 150 га яқин турдаги ускуналар ишлаб чиқарилади. Улар орасида кичик корхоналарга мўлжалланган ихчам дастгоҳларимизга юртингиз тадбиркорлари катта қизиқиш билдирди. Тадбир давомида улар билан келишувларга эришдик.

«Aquatherm Tashkent-2017»да иситиш, сув таъминоти, сантехника, сунъий иқлим ҳосил қилиш, ҳавони тозалаш, сунъий ҳовузлар, сауна ва спа тизимлари учун ускуналар ишлаб чиқарувчи нуфузли брендга эга компаниялар фаол қатнашди. «GREE – кондиционерлар» (Хитой), «Baxi Group – қозонлар» (Италия), «Amitech Astana – шишапластик қувурлар» (Қозоғистон) шулар жумласидандир.

2009 йилдан бери Бутунжаҳон кўргазма саноати уюшмаси (UFI) ўтказиб келаётган мустақил аудит «UzBuild Tashkent» халқаро кўргазмаси кўлами йилдан-йилга кенгайиб бораётганини кўрсатди. «ITE Uzbekistan» то-

монидан берилган маълумотга кўра, жорий йилдан бошлаб «UzBuild Tashkent» ўз тараққиётини янги босқичга кўтариб, компаниянинг ушбу тармоқдаги тадбирлари туркуми «WorldBuild Tashkent» бренди остида давом этади.

Халқаро кўргазмалар дастуридан турли тадбир ва тақдиротлар ҳам ўрин олди. «Ўзбекистон Республикасида арзон уй-жойлар ҳамда йўллар қуришда замонавий технологияларни қўллаш имкониятлари» мавзусидаги семинар, «Архитектура ва қурилиш жабҳасидаги замонавий йўналишлар» масаласига бағишланган давра суҳбати, шунингдек, маҳорат дарслари, маҳсулот ҳамда хизматлар тақдиротлари шулар сирасидандир.

Гулидан ЮСУПОВА.

Темир йўл тизимида янги лойиҳалар

2016 йилда «Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамияти томонидан давлат Инвестиция дастурига кўра, 820 млн. АҚШ долларидан зиёд, шу жумладан, «Ўзсаноатқурилишбанк» акциядорлик-тижорат банкнинг 50 млн. доллар миқдоридagi маблағи ўзлаштирилиб, йўловчиларга қулайлик яратишга қаратилган катор лойиҳалар амалга оширилди.

Бу ҳақда Миллий матбуот марказида «Ўзбекистон темир йўллари» АЖнинг 2016 йилдаги фаолияти яқунлари ва 2017 йилги режаларига бағишланган матбуот анжуманида батафсил маълумот берилди.

Унда таъкидланганидек, 2016 йилда тизимга доир йирик лойиҳаларни ишга тушириш натижасида узунлиги 123,2 километри ташкил этувчи Ангрэн – Поп электрлаштирилган темир йўли ва унинг доирасида бунёд этилган узунлиги 19,2 километрдан иборат Қамчиқ туннели фойдаланишга топширилди. Ўтган йил 11 июлдан бошлаб, мазкур янги темир йўл орқали Фарғона водийсига ҳамда у ердан республикамизнинг бошқа ҳудудларига юк поездлари қатнови йўлга қўйилди. Андижонга биринчи йўловчи поезди қатнови бошланди. Ҳозир Тошкент – Андижон – Тошкент йўналишида ҳар куни замонавий тезюрар йўловчи поезди аҳолига хизмат кўрсатмоқда.

Шунингдек, ҳисобот даврида мазкур акциядорлик жамияти томонидан 68 млн. тонна юк ташилди. 21,1 млн. йўловчи ўз манзилига етказиб қўйилди. 369 млн. АҚШ доллар миқдорида экспорт хизматлари кўрсатилди. Унга қаршли саноат корхоналарида 422,5 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Тизимда 2 минг 300 га яқин иш ўрни яратилиб, ишчилар сони 70 мингдан оширилди.

– Андижон – Бухоро – Андижон йўналишида ҳафтага иккита йўловчи поезди, ҳафтада бир мартаба Андижон – Урганч – Андижон, Андижон – Москва – Андижон йўналишларида йўловчи поездлари қатнови ташкил этилди, – деди «Ўзбекистон темир йўллари» акциядор-

лик жамиятининг 1-сонли электромонтаж бўлими бошлиғи Анварбек Сафарбеков. – Бундан ташқари, бир суткада ўнлаб юк поездлари Ангрэн – Поп электрлаштирилган темир йўли орқали ўтиб, юкларни ўз манзилига етказмоқда. Самарқанддан Бухорогача бўлган масофада 140 километрдан ортиқ янги темир йўл қурилди. Мавжудлари замонавий таъмирланиб, Бухорогача тўлиқ электрлаштириш ишлари амалга оширилди. Натижада Тошкент – Бухоро – Тошкент йўналишида юқори тезликда ҳаракатланувчи «Afrosiyob» электр поездининг қатнови аҳоли узоғини яқин қилмоқда.

Қайд этиш жоиз, жорий йилдан «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ Президентининг 18 январдаги «2017-2021 йилларда Оролбўйи минтақасини ривожлантириш давлат дастури тўғрисида»ги Қарорига асосан Қўнғирот – Тошкент – Қўнғирот, Урганч – Тошкент – Урганч, Шовот – Тошкент – Шовот йўналишларидаги поездларда қатновчи бир неча тоифадаги (уруш қатнашчилари, ногиронлар, кам таъминланган оилалар вакиллари ва ҳ.к.) йўловчилар учун чипталар бўйича 50 фоизли чегирмани жорий қилди.

Матбуот анжуманида «Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамиятида амалга оширилаётган галдаги режалар, истиқболдаги лойиҳалар хусусида ҳам атрафлича сўз юритилди. Бу борада жорий йилда мамлакатимизга Тошкент – Бухоро, Тошкент – Қарши йўналишларига қўйилмиш режалаштирилган иккита юқори тезликда ҳаракатланувчи электр поезди олиб келиниши, Қарши – Термиз, Урганч – Хива йўналишларида электрлаштирилиши маълум қилинди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

Янги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тақдим этилади

Қачон бизнесни қайта рўйхатдан ўтказиш талаб этилади?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида Низом тасдиқланган бўлиб, у жорий йилнинг 1 апрелидан амалга киритилади. Ушбу

шарҳда – тадбиркорлик субъектларини қайта рўйхатдан ўтказиш тартиби хусусида.

Рўйхат бўйича (қуйидаги жадвалга қаранг) рўйхатдан ўтказиш маълумотларига киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар мажбурий қайта рўйхатдан ўтказилади.

№	Рўйхатдан ўтказиш маълумотларининг номи	Амалга ошириш муддати
I. Тадбиркорлик субъектлари – яқка тартибдаги тадбиркорлар		
1.	Юридик шахс ташкил этмаган оилавий тадбиркорлик субъекти иштирокчилари таркибидаги ўзгиришлар.	ўзгарган пайдан бошлаб 10 кун мобайнида
2.	Яқка тартибдаги тадбиркор фаолиятини амалга ошириш жойининг ўзгириши.	ўзгарган пайдан бошлаб 10 кун мобайнида
3.	Оилавий тадбиркорлик субъекти фаолияти туридаги ўзгиришлар (қўшимчалар), йўналишидаги ўзгиришлар.	ўзгарган пайдан бошлаб 30 кун мобайнида
4.	Яқка тартибдаги тадбиркор рўйхатдан ўтказиш маълумотларидаги, шу жумладан, фаолият туридаги, йўналишидаги ўзгиришлар (қўшимчалар).	ўзгарган пайдан бошлаб 30 кун мобайнида
II. Тадбиркорлик субъектлари – юридик шахслар		
5.	Жойлашган жойининг (почта манзилининг) ўзгириши.	ўзгарган пайдан бошлаб 10 кун мобайнида
6.	Таъсис ҳужжатлари маълумотларидаги, шу жумладан, таъсис ҳужжатларининг фирма номларидаги, ташкилий-ҳуқуқий шаклларидаги, устав фонди миқдоридagi, муассислар таркибидаги, шунингдек, бошқа ўзгиришлар билан боғлиқ бўлган ўзгиришлар (қўшимчалар).	тегишли ўзгиришлар ваколатли шахс томонидан тасдиқланган пайдан бошлаб 30 кун мобайнида
7.	Муассисларнинг (иштирокчиларнинг) устав фондидаги улушлари (ҳиссалари) ўзгириши, акциядорлик жамиятлари бундан мустасно.	тегишли битим амалга оширилган пайдан бошлаб 30 кун мобайнида
8.	Тадбиркорлик субъектларининг қайта ташкил этилиши (қўшиб юбориш, қўшиб олиш, қайта тузиш, бўлиш, ажратиб чиқариш).	қайта ташкил этилган пайдан бошлаб 30 кун мобайнида

Қайта рўйхатдан ўтказиш ҳам Интернет тармоғи орқали (батафсил бу ерда), ҳам ўзи келган ҳолда (батафсил бу ерда) амалга оширилиши мумкин.

Қуйидаги ҳужжатлар қайта рўйхатдан ўтказиш сўровномасига илова қилинади:

- тадбиркорлик субъекти ваколатли бошқарув органининг таъсис ҳужжатларига устав фонди миқдорининг оширилиши, улушнинг (ҳиссанинг) бошқа шахсга ўтиши билан боғлиқ бўлган ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қарори;

- давлат тилидаги таъсис ҳужжатлари;

- топшириш далолатномаси - қўшиб юборилганда ва қайта тузилганда;

- тақсимлаш баланси – ажратиб чиқаришда;

- тадбиркорлик субъекти ваколатли органининг таъсис ҳужжатларида эълон қилинган устав фонди миқдори шакллантирилганлиги тўғрисидаги ҳужжат – устав фонди миқдори оширилганда;

- тадбиркорлик субъекти – юридик шахс иштирокчилари томонидан қўшимча ҳиссалар ва учинчи шахслар томонидан тўла миқдордаги ҳиссалар киритилганлигини тасдиқловчи ҳуж-

жатлар – устав фонди миқдори оширилганда;

- улушнинг (ҳиссанинг) бошқа шахсга ўтганлигини тасдиқловчи ҳужжат (шартнома, хат, ҳуқуқий ворислик, мерос, суд қарори ва шу қабилар) – улуш (ҳисса) бошқа шахсга ўтганда.

Таъсис ҳужжатларига ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиш таъсис ҳужжатларини янги тахрирда қабул қилиш йўли билан амалга оширилади. Бунда ариза берувчи қонун ҳужжатлари талабларини инобатга олган ҳолда, ўз ихтиёрига қўра таъсис ҳужжатларининг намунавий шаклларида ёки бошқа шакллардан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Давлат божи тўлангандан кейин тизим рўйхатдан ўтказувчи орган масъул ходимига тегишли билдиришнома юборди, киритилган ўзгартиришларни давлат рўйхатидан ўтказиш ва уларни электрон ҳужжатлар репозиторийсида сақлайди.

Устав фонди миқдорининг оширилиши, улушнинг (ҳиссанинг) бошқа шахсга ўтиши билан боғлиқ бўлган қайта рўйхатдан ўтказиш амалга оширилган тақдирда «ягона дарча» маркази масъул ходими тақдим этилган ҳужжатларни рад этиш учун асослар мавжуд эмаслиги юзасидан қўриб чиқиши ва қайта ишлаши шарт.

Давлат персоналлаштириш маркази пулларни нималарга сарфлайди?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 13 февралдаги 73-сонли қарори билан Ўзбекистон Республикаси фуқароларига биометрик паспортлар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга биометрик ҳаракатланиш ҳужжатлари берганлик учун Давлат персоналлаштириш марказининг бюджетдан ташқари ҳисоб рақамига тушган маблағларни сарфлаш тартибига тузатишлар киритилди.

Эслатиб ўтамоқчи, Ўзбекистон Республикаси фуқароларига биометрик паспортлар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга биометрик ҳаракатланиш ҳужжатлари берганлик учун давлат божи суммасининг 60 фоизи миқдоридagi маблағлар Давлат персоналлаштириш марказининг бюджетдан ташқари ҳисоб рақамига тушади.

Эндиликда кўрсатилган маблағлар, шу жумладан, қуйидагиларга йўналтирилиши мумкин:

- биометрик паспорт тизимини модернизация қилиш учун импорт ускуна ва дастурий таъминлаш ҳамда ишлаб чиқариш асбоб-ускуналарини таъмирлаш учун эҳтиёт қисмлар сотиб олиш (илгари – ишлаб чиқариш ускуналарини таъмирлаш учун им-

порт эҳтиёт қисмлар сотиб олиш);

- хорижий пудратчилар ёки Ўзбекистон Республикаси пудрат ташкилотлари томонидан ускуналарга техник хизмат кўрсатиш ва биометрик паспорт тизимининг дастурий таъминоти қийматига ҳақ тўлаш учун (илгари – фақат хорижий пудратчилар).

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 6 апрелдаги «Ўзбекистон Республикаси фуқароларига биометрик паспортлар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга биометрик ҳаракатланиш ҳужжатлари берганлик учун тушаётган маблағлардан фойдаланиш механизмини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 104-сонли қарорига тегишли тузатишлар киритилди.

Нотариусларни молиялаштириш қисқартирилди

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Меҳнат вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги қарори (рўйхат рақами 2168-1, 2017 йил 14 февраль) билан Давлат нотариал идоралари ва нотариал архивлар фаолиятини молиялаштириш тартиби тўғрисидаги Низомга тузатишлар киритилди.

Хусусан, нотариал идоралар ва нотариал архивлар фаолиятини молиялаштириш манбаи ҳисобланадиган ажратмалар миқдорига тузатишлар киритилди:

- нотариал ҳаракатларни амалга оширганлик учун нотариуслар томонидан ундириладиган давлат божи суммасидан 10% миқдоридagi ажратмалар (илгари – 15%);

- нотариал идоралар томонидан ҳуқуқий ва техник тусдаги қўшимча ҳаракатлар кўрсатилганлиги учун тушумлар;

- герб йиғимидан тушадиган маблағларнинг 50 фоизи (илгари – герб йиғимининг барча суммаси) – гербли бланкалар тайёрлашга ҳамда

бошқа шахсга бериш тақиқланган ва хатлаб қўйилган автомобилотранспорт воситалари тўғрисидаги электрон маълумотлар банкни яратишга, шунингдек, нотариал идоралари ва нотариал архивларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлашга йўналтириш билан;

- Судлар ва адлия органларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари.

Ҳужжат айрим бошқа ўзгаришларни ҳам сақлайди ҳамда Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўпламининг 2017 йил 20 февралдаги 7-сонидa эълон қилинган пайдан эътиборан қучга кирди.

Реклама

Барқарорлик белгиси!

Азиз ва мўтабар аёллар, Сизларни
8 март – Халқаро хотин-қизлар байрами билан
муборакбод этади!

«Туронбанк» АТБ жамоаси

Хизматлар лицензияланган.

Ўтмиш – келажакка нигоҳ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки Тасвирий санъат галереясида маҳоратли рассом ва композитор Александр Лининг шу номдаги кўргазмаси намоиш этилмоқда.

– Александр Ли рангтавирчи, қолаверса, графика устаси, – дейди санъатшунос С.Рўзиева. – У нозик дидга, улкан ақл салоҳиятига, кенг дунёқарашга эга ижодкор шахс. Кўргазмада биз ушбу кўп қиррали рассомнинг барчага тушунарли бўлган тилда қозоғга туширган асарларидан баҳра оламиз.

Рассомнинг рангтавир ва графикаси оқ ва қора орасидаги диапазонда инсониятнинг бор ҳиссиётлар спектрини намоён этади. Ма-то, акварель, чизгилар ва эстамплар юқори даражадаги маҳорати ва мўқаламнинг аниқ ҳаракати билан ажралиб туради. Кўргазмада ҳар бир томошабин ўзига яқин ва сеvimли бўлган мавзуларни топиши, муаллифнинг қалб тугёнларини сезиши мумкин.

Мазкур кўргазма жорий йилнинг 16 марти-га қадар давом этади.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

Корхона ишчилари – коллеж битирувчилари

Самарқанд шаҳридаги «Asl nafis» масъулияти чекланган жамиятида ойига 1 млн. донга 30-35 турдаги чинни махсулотлари ишлаб чиқарилмоқда.

Тўрт юздан ортиқ ишчи меҳнат қилаётган корхонада ишлаб чиқаришни кенгайтириш мақсадида жорий йилда яна бир цехни ишга тушириш режалаштирилган. Айни мақсадда қиймати 2 млн. АҚШ долларига тенг замонавий ускуна ва 80 метрлик юқори ҳароратли печь келтириб ўрнатилди.

– Цех ишга тушгач, корхонада йилига 60 минг донга сантехника махсулотлари ишлаб чиқарилади, – дейди корхона директори ўринбосари Шойим Ҳамдамов. – Энг муҳими, 40 га яқин иш ўрни яратилади.

Корхонада касб-хунар коллежлари билан самарали ҳамкорлик йўлга қўйилган. Буни ишчиларнинг юз нафарга яқини коллеж битирувчилари экани ҳам исботлайди. Боғишамол саноат, Самарқанд санъат ҳамда Самарқанд энгил саноат ва иқтисодиёт касб-хунар коллежлари ўқувчилари шу ерда ишлаб чиқариш амалиётини ўташ билан бирга, ўз иш ўринларига ҳам эга бўлмоқда. Ташкил этиладиган янги ишлаб чиқариш цехи ишчилари ҳам асосан касб-хунар коллежлари битирувчилари бўлади.

ЎзА.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma Hamkor» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

А.Н. НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

А.С. АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

ДИРЕКТОР

Р.Л. ВАЛИЕВ

Газета тахририятнинг техник
усуналарида саҳифаланди.

АХБОРОТ КУМАГИ

ЎзА, «Туркистон-пресс» НАА

ТАХРИРИЯТ МАЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Г. Мавлонов кўчаси, 1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz,

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун

234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилмайди. Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтада бир марта пайшанба кунини чиқади.

Буюртма № 845.

Адади 8561 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета А3 ҳажмда, 3 шартли босма табақда

чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 7.03.2017 й., 9.00.